

ՔԱԼԻՖՈՐՆԻԱ

Լու Աննէլոյի Հովիւ Տ. Գեղար վարդ. երկու ամիս է վեր սկսած է նրասարկել ամառեայ բերրիկ մը Էջ-միածին անունով, կրօնաբարոյական յօդուածով մը եւ իր ժողովուրդին նոցեւոր էն ազգային կեանքին վերաբերեալ սեղիկատուութիւններով: Ամերիկայի նայ եւ նայ բազումական եկեղեցիներէն անոր սպառնալիքները քրտն քրտն են իրենց այսպիսի բերրիկներու նրասարկութիւնը. անոնցմով ամանկ կէտ կրօնաբերքի են արդէն, մամուր հայրերէնով են խնամուած խմբագրական յօդուածներով. անհեան չէ ժողովուրդներ, զոր այդ փորձիկ էջեր կը մատուցանեն ժողովուրդեան, իրեն ցօղի էլքեր, որոնք կը զովսցենն հեռասանեալ հայութեան հողույցն կրօնական եւ ազգային զգացմանց պայտիսը:

Ս. ՅԱԿՈԲԻ ՆԵՐՍԷՆ

ԱՄՍՈՐԵԱՅ ԼՈՒՐԵՐ

Այս ամսուան ընթացքին Ս. Աթոռոյս զիւսնատան մէջ կատարուեցան պաշտօնի ինչ ինչ կարեօր փոփոխութիւններ:

Ելեմիտից Տեսուչ Տ. Գէորգ վարդ. հրաժարած ըլլալով սոյն պաշտօնին կողմեցաւ հաշուակալ Տ. Տիրայր վարդ, իսկ ինչ Գէորգ վարդ. նշանակուեցաւ գանձապահ Ս. Աթոռոյ Տ. Մուշեղ վարդ. Ի տեղի Տ. Շաւարշ վարդ. իրիւ. ստեղծագործ Տնօրէն Ժողովոյց, պիտի կատարէ նաև զիւսնազգործ զօրծծերը. իսկ նախկին զիւսնազգործ Տիր Թակուրեանն Եազուդեան կարգուեցաւ հաշուակալ Ս. Աթոռոյ:

Յունիս 1 Դշ. — Յետ միջօրէի ժամը 2 ին վարդապետաց և Ժաւս. աշակերտաց մէջ մասը զիւսնաբուծութեամբ Ս. Հրեշտակապետաց եկեղեցուց Տնօրէ Տ. Վահան վարդ. Ի Զիթիկեանց լեռ բարձրացան Համբարձման նախատունակը իր պատմական վայրին վրայ կատարելու համար: Գրիշերը ժամը 7-10 տեղի ունեցաւ Հոկուստ օր. գիրքերային և առևտուտեան ժամերգութեանց պաշտում: Միաբանութիւնը վսնք վերագարձաւ գրիշերուան ժամը 11 ին:

Յունիս 2 Եշ. — Համբարձմ. Առևտուտեան ժամը 7 ին Միաբանութիւնը ամբողջ 6 ինքնաշարժներու պաշտունական գնացքով ելաւ Համբարձման ոտքը, ուր յետ Հրաշափառի արարողութեան, Ս. Պատարազ մատուցուեցաւ Համբարձման շրջափակի մեր բաժնիկին մէջ: Ս. Պատարազին ներկայ գտնուեցաւ նաև Ս. Պատրիարք Հայրը: Պատարազից հանդիսու և քարոզից Տ. Մեհրապ Արքեպիս: Բնաբանն էր ՎԱյս Յիսուս օր վերադառնի թէ՛նջ՝ սոյնպէս եկեղեցի զոր օրինակ տեսէք զնա երկրեալ յերկինս» (Գործ. Ա. 11), պարզեց Համբարձման եկեղեցիներն մեր վերլուծեան նստ ունեցած առընտրութիւնը. ըսաւ թէ Յիսուս երկինք վերացաւ մեզի համար օրկաններ պատրաստելու և Աստուծոյ մօտ բարե-

խօսելու մեր վրկուծեան համար ու Ս. Հօգին զրկելու որ պիտի սարկեցնէ մեզի թէ ինչպէս պէտք է ընթանայ վրկուծեան ճանապարհէն: Յորդորեց հաստացեալները որ չնստանան Յիսուսէն, ինչպէս Եղիսէ չնստացաւ Եղիայէն, երբ ան երկինք գոհի վիշտեալ:

Յունիս 3 Ուր. — Տ. Յուսիկ վարդ. Անտիսեան Հայֆա մեկնեցաւ ստաննուելու համար Հիւսիսային Պարսեպոլի հողերը հովուութեան իր նոր պաշտօնը:

Ս. Լուսաւորի եկեղեցիի նորօրութիւնը որ Զատիկեան տօներէն ետք վերակառուած էր յանախիկայ ընդհատուեցաւ ամսամալէս, Սուրբ Յարութեան Տանարի նորօրութեան հետ կապուած պատճառներով, կառավարական նոր հրահանգի համեմատ:

Հալէպի Տ. Յովհաննէս քահ. Էթիօքեան որ քահ. մը օրերէ ի վեր մեր մէջ կը գտնուէր այսօր մեկնեցաւ Հալէպ:

Յունիս 5 Կիր. — Բ. Ծաղկապարդ. Աւանդական սովորութեան համաձայն Ս. Պատարազը տեղի ունեցաւ Ս. Հրեշտակապետաց եկեղեցուց մէջ. քարոզից Տ. Սերովբէ վարդ., որ ներկայացուցնելէ ետք օրուան տօնին կապուած աւանդական պատմութիւնը զայն վեր առաւ իր հոգեւր իտաստին մէջ: Թէ այլ տօնին հաստատման նպատակը ոչ այնչափ զողորիկ աւանդութեան մը պահպանումը եղած է որչափ հոգեւր կենսի մը և հօգեւր իրականութեանց գոյութեանը հաստատումը, թէ այս կենսեցն վեր ուրիշ կենսեց մը կայ զօր մարդիկ կրնան հասկնալ կրօնի լոյսով միայն:

Յունիս 9 Եշ. — Վարդապետը Պարսեպոլ վանքին հողոցը օրական պտոյտի զացին ուր նաչիերոյթ մը տեղի ունեցաւ ի պատիւ Տ. Սիմոն վարդ. Մանուկեանի, որ մօտ օրէն պիտի մեկնի հովուական պաշտօնով: Ամերիկա: Բրովիսենո քաղաք: Եղան սրտապիտիչ բժժականառքեր և ողջերթի եղբայրական խօսքեր:

Յունիս 9 Եշ. — Մեծն Բրիտանիոյ վեհ. ձորձ. Թագաւորի ձննդեան տարեգարծին առթիւ, Ս. Պատարազը Հօր կողմէ Տ. Մեհրապ Արք. նստն ունենալով լեզ. Տ. Կիրեղ Վարդապետը, ներկայ գտնուեցան Անկիլիքան Եպիսկոպոսեան եկեղեցուց մէջ կատարուած գոհարարական պաշտման ժրին: Իսկ յետ միջօրէի ժամը 4 ին զացին Բարձր Գովիսերի ապարանքը մասնակցելու այս առթիւ կատարուած ընդունելութեան:

Յունիս 11 Եր. — Հողեգայտեան նախատունակը կատարուեցաւ մեծ հանդիսաւորութեամբ Ս. Փրկիչ եկեղեցիի մէջ:

Յունիս 12 Կիր. — Հոգեգալատ. Հանդիսաւոր Ս. Պատարազ մատուցուեցաւ ի Ս. Փրկիչ, պատարազեց Տ. Մկրտիչ Արքեպիս., քարոզից Ամեն. Ս. Պատարազը Հայրը: որ օրուան տօնին քրիստոնէական իմաստը բացատրեց զգանձուած սրտով:

Ներկայիս մեծանդան հոգեկանգտեան պաշտամունք կատարուեցաւ Նոյն եկեղեցիին կից Ազգ. գերեզմանատան մէջ: Ներկայ էր Ժողովուրդի խուռն բազմութիւն մը:

✱ Յունիս 14 Գշ. — Ամեն. Ս. Պատրիարք շոր հրատեղրով և պիտաւորութեամբ՝ երկոյնի պատրիարքարանի դահլիճին մէջ տեղի ունեցաւ եղբայրական համախմբում մը Տ. Սիոնի վրդ.ի մեկնումին առթիւ: Ելանք թէ՛ Ս. Պատրիարք շոր և թէ՛ միաբանակից եղբայրներու կողմէ ոչ շրթի մաղթանքներ, որոնց պատասխանից շայր Սիոն յուշուած շեշտով: Վեշակերտք Գրիտտոսի շարեանով փակուեցաւ հաւաքոյթը:

✱ Յունիս 15 Գշ. — Այսօր մեկնեցաւ Տ. Սիոնի վրդ. զեպի Ամերիկա ստանձնելու Բրովիտոնիս քաղաքի հովուական պաշտօնը: Վարդապետք և Սարկաւապուհն ուղղորթի կեպճ էին վանքի աւագ դրան առջիկ, ուր յետ հրաժեշտի ուղղագործման մեկնեցաւ շայր Սիոնի զեպի շայր, ուրկէ նաւ պիտի առնէ և Եւրոպայի ինչ ինչ երկիրներ հանդիպելէ ետք Անգլիային Queen Mary շոքեմառով պիտի մեկնի իր թեմը:

✱ Յունիս 17 Բւր. — Տեղի ունեցաւ պաշտօնական բացումը Սրուսաղէմի նոր կնդրոնական փոտաբի գեղակերտ շէնքին որ կը գտնուի Ս. Աթոռոյ վանքապատկան շէնքերուն քով: Վե՛ծ արտօնի վրայ, բացման հանգէտին, պաշտօնական հրատեղրով Ս. Պատրիարք շոր կողմէ ներկայ գտնուեցան Տ. Կիրակ Վրդ. և Աւագ Թարգման Տ. շայրիկ Վրդ.:

✱ Յունիս 19 Կիր. — Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Մայր Տաճարին մէջ, ուր քարոզից Տ. Եղիշէ Վրդ., ներկայացաւ Եղիս մարգարէի տեսիլքը Գորբի վրայ: Եղիս միատուրութիւն ունեցած էր հաւատալու թէ բուռն գործունէութեամբ ի գին աւաւոր արեւնեղութեանց Աստուծոյ կամքը պիտի կրնար տիրապետել առ իւրայեղին մէջ: Աստուած Գորբի տեսիլքով (իւր ներկայութիւնը զգացնելով ոչ թէ կրակին, մրթկին և

երկրաշարժին մէջ այլ մեզ՝ զեփիւռի մը մէջ) հասկցուց Յղիային և ամբողջ աշխարհին թէ տարբեր է իր գործելու եղանակը: Մարդուութիւնը կամ Գրիտտոսի գործունէութիւնը այդ տեսիլքին իրականացումը եղաւ: ոչ թէ օրէնքի ու վրէժի նազութեան միջոցաւ՝ այլ սիրով և նեղութեամբ, թագաւորեցնել Աստուծոյ կամքը սիրտերուն մէջ:

✱ Յունիս 20 Բշ. — Ս. Լաբիսիմեանց յիշատակին առթիւ, որ տօնն է Ս. Աթոռոյս մայրապետներուն, յատուկ Ս. Պատարագ մատուցուեցաւ Ս. շրեշտակապետաց եկեղեցիի մէջ, որուն շրջակայքը կը բնակին մայրապետները:

✱ Յունիս 26 Կիր. — Տօն Կարսիիկ Ս. Եղիմաճի: Մայր Տաճարի մէջ կատարուած հանդիսաւոր Ս. Պատարագի ընթացքին խօսեցաւ Ամեն. Ս. Պատրիարք շայրը, որ սրտազրաւ շեշտով պանծացուց օրուան Տօնին խորհուրդը և կոչ ուղղեց հաւատացեալներուն որ խմբուին որդիական սիրով իրենց Մայրենի եկեղեցւոյն շուրջ: յգեկողից յիշատակը շոքելոյս վե՛ն, շայրապետին և անոր հոգւոյն համար յաւիտեանական հանգիստ մաղթեց: Կատարու Ս. Պատարագին տեղի ունեցաւ շոքեանգտտեան պաշտօնի հանդիստ հոգւոյ շանդուցեալ վե՛ն, շայրապետին, հանդիսապետութեամբ Ամեն. Ս. Պատրիարք շոր: Բեմին վրայ, ինչպէս երեկուան նախատօնակին նոյնպէս այսօրուան Ս. Պատարագին և շոքեանգտտեան ժամուն պիտեղուած էր շայրապետական Աթոռ մը սև շղարշով ծածկուած: շոքեանգիտար եղաւ յոյժ ծանր և սպաւորել:

✱ Յունիս 27 Բշ. — Տ. Սերովբէ Վրդ. Մանուկեանի մեկնեցաւ Սիրիա, յառաջիկայ տարուան համար ժաւ: Վարժարանի աշակերտները ընտրելու պաշտօնով:

Տ Ի Ր Ո Ւ Ն Ի

Տաւով կ'արձանագրեմ մահը Աթոնոյի երբեմնի աւխասակից Տիկիկ Պրոնիստիս Կ. Քեօփիւլեանի, Վարաւիոյ մէջ տեղի ունեցած՝ ներկայ տարւոյ Ապրիլի 11ին: Մտեալ կան կարգը կատարուած է Լվովի հայոց մայր եկեղեցիին մէջ, իսկ բաղումը՝ ազգային գերեզմանատան մէջ: Լազիւ 47 տարեկան, զոհ զացած է սեւ սրժի հիւանդութեան: — Ողբացեալը, ծագմամբ բոլոնուհի, ամուսնացած էր հայազգի Պ. Կուրապե Քեօփիւլեանի հետ, որ Լվովի բաղապատկան մարտարկեցեանց է: Ունէր բարձր զարգացում. եւ, իր երաժշտական և արտասանողի առիթը, ստացած էր «Տօփոր Փիլիսոփայութեան» սոցիոլոգ Լվովի համալսարանէն: Ստրված էր իր ամուսնոյն մայրենի լեզուն, զոր եւ կը գրէր: Իրն էր հայերենը հայ երաժշտութեան վրայ գրուած այն յօդուածին, որ հրատարակուեցաւ Աթոնոյի 1934 Մարտի թիւին մէջ: — Մեր խորին ցաւակոտիւնը կը յայնչեմ իր պատուական ամուսնոյն եւ բոլոր սգակիր պարագայից: